

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Stratégia EÚ v oblasti udržateľných a obehových textílií

[COM(2022) 141 final]

(2022/C 443/15)

Spravodajca: **Florian MARIN**

Spoluspravodajca: **Antonello PEZZINI**

Žiadosť o konzultáciu	Európska komisia, 2. 5. 2022
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	poradná komisia pre priemyselné zmeny
Prijaté v sekcii	24. 6. 2022
Prijaté v pléne	14. 7. 2022
Plenárne zasadnutie č.	571
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	202/0/2

1. Závery a odporúčania

1.1. Textilný priemysel má potenciál prispievať k environmentálnym cieľom EÚ a musí prevziať zodpovednosť za svoj vplyv na životné prostredie. Je potrebné nájsť správnu rovnováhu medzi nákladmi výrobcov textilu na konci životného cyklu a konkurencieschopnosťou tohto odvetvia.

1.2. Aby textilný ekosystém dokázal akceptovať obehovú a digitálnu transformáciu, potrebuje primerané a flexibilné opatrenia, ktoré zohľadňujú jeho osobitosti. Tvorivosť a udržateľná inovácia musia byť neoddeliteľnou súčasťou stratégie v oblasti textilu.

1.3. Výbor podporuje rozsiahle požiadavky na označovanie týkajúce sa stupňa recyklácie a environmentálnej stopy textilných výrobkov ako možný stimul pre spotrebiteľov, aby si vybrali udržateľné výrobky a kvalitu namiesto kvantity, ale to si vyžaduje dôkladné posúdenie vplyvu a rozsiahlu informačnú kampaň na európskej úrovni.

1.4. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) je znepokojený praktikami nekalej hospodárskej súťaže a požaduje zvýšený dohľad nad trhom s dovážanými výrobkami a lepšiu koordináciu a spoluprácu medzi národnými orgánmi presadzovania práva. Vyzýva na prijatie opatrení na zabezpečenie rovnováhy medzi aktérmi v textilných dodávateľských reťazcoch a odporúča zaviesť globálne osvedčené postupy v oblasti udržateľnosti a plný súlad s normami CEN, CENELEC a ETSI a zároveň zdôrazňuje právo na ochranu zdravia a životného prostredia.

1.5. Výbor považuje za potrebné posilniť existujúce a budúce obchodné dohody a zaviesť do všeobecného systému preferencií pre rozvojové krajiny odseky týkajúce sa udržateľnosti a ochrany ľudských práv.

1.6. Výbor očakával väčší dôraz na sociálne aspekty v odvetví, keďže zelená transformácia musí prebiehať súbežne so spravodlivou transformáciou. Mali by sa pripraviť ďalšie iniciatívy týkajúce sa sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania.

1.7. Výbor poukazuje na potrebu investícií a programov na konsolidáciu kapacity kontrolných inštitúcií a prevádzkovej kapacity sociálnych partnerov na monitorovanie globálnych dohôd a dodržiavanie základných práv a práv pracujúcich. Inteligentné využívanie finančných prostriedkov politiky súdržnosti musí prispievať k znižovaniu rozdielov medzi členskými štátmi a regiónmi.

1.8. EHSV sa domnieva, že členskými štátmi by sa mala poskytnúť doplnková pomoc v oblasti cezhraničnej spolupráce, dohľadu nad trhom, účinného riadenia a harmonizovaných noriem a vyzýva na zavedenie nadnárodného procesu monitorovania.

1.9. Výbor podporuje povinné požiadavky náležitej starostlivosti pre všetky podniky v EÚ s osobitnou podporou pre MSP a vyzýva na zavedenie prísnych opatrení, ktorými by sa zakázali hospodárske vzťahy so subjektmi, ktoré využívajú detskú prácu alebo nedodržiavajú dôstojné pracovné podmienky v súlade so základnými dohovormi MOP.

1.10. Finančné prostriedky EÚ investované v tomto odvetví by mali zahŕňať sociálne a environmentálne kritériá na financovanie projektov a EHSV vyzýva na špecializovanú iniciatívu EÚ zameranú na zlepšenie sociálneho zabezpečenia, pracovných podmienok, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a miezd v textilnom odvetví so zapojením sociálnych partnerov v EÚ aj mimo nej.

1.11. Prechod na nové udržateľné obchodné modely založené na ekodizajne si vyžaduje účinné politiky zamerané na materiály a návrhárstvo, výrobu a distribúciu, rozvoj trhu, využívanie a opakované použitie, zber a recykláciu. Tie je potrebné doplniť rozšírením možností financovania a stimulov pre miestnych výrobcov s cieľom podporiť prechod na výrobné procesy zamerané na kvalitné, trvanlivé a recyklovateľné výrobky.

1.12. Budúci systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu by mal namiesto procesov predstieranej obehovosti podporovať reálnu recykláciu textilu na ďalší textil a musí ho sprevádzať vytvorenie dostatočného počtu zberných miest vo všetkých regiónoch všetkých členských štátov vrátane vidieckych oblastí.

1.13. EHSV vyzýva na spustenie národných kampaní na podporu pracovných príležitostí v textilnom odvetví, ako aj na spustenie programov financovania zameraných na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovnej sily spolu s realizáciou programov odborného vzdelávania a učňovskej prípravy.

1.14. Výbor žiada konkrétne sektorové a harmonizované sociálne a environmentálne pravidlá verejného obstarávania v Únii. Mal by sa zriadiť európsky tripartitný výbor zahŕňajúci sociálnych partnerov a organizácie občianskej spoločnosti zameraný na monitorovanie a podporu sociálnych a environmentálnych kritérií v procesoch nákupu v odvetví textilu.

2. Aspekty konkurencieschopnosti

2.1. EHSV berie na vedomie ambície uvedené v oznámení Komisie⁽¹⁾, domnieva sa však, že toto oznámenie je iba vyjadrením potrebných krokov a budúcich legislatívnych opatrení, záväzkov a delegovaných aktov a nepredstavuje reálne opatrenia, ktoré by boli selektívne zacielené na textilné odvetvie a viedli by k dosiahnutiu týchto výsledkov. Výbor bol pripravený zapojiť sa do podrobnejších rokovaní a s nadšením ich očakával, oceňuje však zahrnutie textílií medzi predmety rokovaní a domnieva sa, že 16 ohlásených budúcich legislatívnych iniciatív by malo mať súdržný, realistický a vykonateľný charakter.

2.2. Textilný ekosystém je mimoriadne komplexný a všetky jeho súčasti majú osobitné charakteristiky, ktoré si vyžadujú primerané a prispôsobivé opatrenia. V záujme zabezpečenia primeraného a udržateľného prechodu na obehové a digitálne hospodárstvo je nevyhnutné riešiť tieto špecifiká postupne, a nie plošným prístupom. Vojna na Ukrajine a nárast cien energií vyvíjajú ešte väčšiu tlak na produktivitu a výkonnosť tohto odvetvia.

2.3. Rýchle rozšírenie online nákupov vytvorilo pre textilné podniky problém z hľadiska konkurencieschopnosti, s ktorým toto odvetvie zápasí, najmä vo vzťahu k veľkým platformám. Osobitnú pozornosť je nutné venovať podnikom, ktoré pôsobia vo viacerých členských štátoch a v tretích krajinách. EHSV sa domnieva, že je potrebná regulácia digitálnych trhov a nadnárodné monitorovanie a že členskými štátmi by sa mala poskytnúť doplnková pomoc v oblasti cezhraničnej spolupráce, dohľadu nad trhom, účinného riadenia a harmonizovaných noriem.

⁽¹⁾ Stratégia EÚ v oblasti udržateľných a obehových textílií.

2.4. Nákupná politika, vzťahy medzi značkami a rozličnými subdodávateľmi, veľké objemy a nízke ceny sú faktormi, ktoré prispievajú k porušovaniu ľudských a pracovných práv. Obrovský vplyv značiek na úrovni dodávateľského reťazca je faktorom, ktorý môže oslabovať úsilie výrobcov o dodržiavanie pracovných a ľudských práv a environmentálnej podmienosti. EHSV vyzýva na prijatie opatrení, ktorými by sa zaistila rovnováha medzi jednotlivými aktérmi v dodávateľských reťazcoch. Okrem toho výbor dôrazne odporúča, aby sa v stratégii EÚ v oblasti textilu a vo všetkých budúcich súvisiacich opatreniach náležite a primeraným spôsobom zohľadňovali osobitné charakteristiky MSP a aby všetkým opatreniam predchádzala a sprevádzala ich konkrétna analýza vplyvu.

2.5. EHSV je znepokojený praktikami nekalej hospodárskej súťaže a požaduje zvýšený dohľad nad trhom s dovážanými výrobkami, najmä vo vzťahu ku konečným výrobkom prichádzajúcim z tretích krajín a vstupujúcich na jednotný trh. V záujme poskytovania bezpečných a vyhovujúcich výrobkov pre spotrebiteľov je nevyhnutná lepšia koordinácia a spolupráca medzi orgánmi presadzovania práva.

2.6. EHSV poukazuje na to, že požiadavky ekodizajnu pre textilné odvetvie musia zohľadňovať trvácnosť, recyklovateľnosť, opraviteľnosť a opätovnú využiteľnosť výrobkov spolu s obmedzeniami používania chemických látok, a to vysoko nad rámec tzv. klasických aspektov dizajnového inžinierstva. Poznomenáva, že je potrebné nájsť rovnováhu medzi nákladmi výrobcov textilu na konci životného cyklu a konkurencioschopnosťou tohto odvetvia.

2.7. Dohody o voľnom obchode môžu prispieť k podpore dôstojných pracovných podmienok, spravodlivých dodávateľských reťazcov a sociálneho dialógu na úrovni odvetvia. Výbor považuje za nevyhnutné bezodkladne posilniť kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji v existujúcich a budúcich obchodných dohodách a zaviesť do všeobecného systému preferencií pre rozvojové krajiny odseky týkajúce sa udržateľnosti a ochrany ľudských práv. V procese rokovanií by sa mali uplatňovať *ex ante* a *ex post* posúdenia vplyvu na ľudské práva a životné prostredie so zapojením sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti, pričom by sa malo v príslušných podnikoch pokrývať dlhé časové obdobie.

2.8. Do tohto procesu je potrebné a nevyhnutné zapojiť aj podniky sociálneho hospodárstva a MVO a podporovať ich v tom, keďže môžu významne prispieť k plneniu environmentálnych cieľov pre textilný ekosystém. Vzhľadom na podiel plastov používaných pri výrobe odevov sa EHSV domnieva, že EÚ by mala zväziť zdanenie nových syntetických vlákien s cieľom znížiť spotrebu nových plastov. Okrem toho by sa pri oprave, zbere odpadu a v procese triedenia a recyklácie mali brať do úvahy odvetvové, regionálne a geopolitické ciele, ako aj rozvoj vidieka.

3. Udržateľnosť, obehovosť a zelená transformácia

3.1. EHSV by rád zdôraznil, že bez ohľadu na budúci vývoj transformačnej cesty smerujúcej k odolnejšiemu, udržateľnému a digitálnemu ekosystému textilného odvetvia ponúka predlžovanie životnosti výrobkov väčšie výhody ako recyklácia. Takisto poznomenáva, že je potrebné vytvoriť skutočný európsky trh s druhotnými surovinami, a domnieva sa, že EÚ sa môže stať svetovým lídrom v oblasti druhotných textilných materiálov, pokiaľ sa budú dodržiavať požiadavky týkajúce sa recyklácie. K tomu môže prispieť aj Európska platforma pre obehové hospodárstvo⁽²⁾.

3.2. EHSV sa prihovára za povinnosť väčšej výsledovateľnosti a transparentnosti, pokiaľ ide o počet výrobkov vyradených a likvidovaných veľkými podnikmi. Okrem toho žiada spoluzákonodarcov, aby podporili návrh poveriť Komisiu, aby zaviedla zákaz likvidácie nepredaných textilných výrobkov a aby mohla v prípade potreby podporovať darovanie textilných výrobkov znevýhodneným skupinám alebo subjektom zapojeným do charitatívnej činnosti.

3.3. Znečisťovanie mikroplastmi spôsobené súčasným spôsobom navrhovania textílií má významný vplyv na životné prostredie. EHSV súhlasí s názorom Komisie, že ide najmä o dôsledok súčasných výrobných procesov, osobitne javu tzv. rýchlej módy.

⁽²⁾ Európska platforma pre obehové hospodárstvo.

3.4. EHSV poukazuje na to, že podniky potrebujú finančnú podporu na zavedenie technológií automatického triedenia textilných výrobkov, ktoré už nemožno nosiť, ako aj na rozvoj lepších recyklačných zariadení vrátane možnosti navrhovania miestnych a regionálnych centier recyklácie a triedenia. Výstavba infraštruktúry na opravu odevov, ako sú sklady a opravovne, zároveň musí byť prioritou zainteresovaných strán v odvetví. V tejto súvislosti výbor víta iniciatívu EURATEX na vytvorenie piatich centier ReHub (centier na recykláciu textilu) v blízkosti európskych textilných a odevných regiónov so zameraním na zber, triedenie, spracovanie a recykláciu priemyselného, výrobného a spotrebiteľského textilného odpadu. Výbor považuje za potrebné stanoviť technické, environmentálne a sociálne a energetické normy na recyklované výrobky, ktoré by sa mali transponovať a zaviesť na úrovni ISO a doplniť do medzinárodných obchodných dohôd.

3.5. EHSV je znepokojený tým, že textilný odpad je možné vyvážať ako použité výrobky, a domnieva sa, že v tejto súvislosti je potrebné okamžite konať na úrovni EÚ. Napriec všetkými hodnotovými reťazcami je nevyhnutné zaviesť účinnú kontrolu chemických látok. Okrem toho EHSV vyzýva na zavedenie celosvetových najlepších postupov v oblasti udržateľnosti, na základe ktorých by kupujúci a majitelia značiek museli kontrolovať a požadovať súlad s technickými normami CEN, CENELEC a ETSI.

3.6. Výbor sa domnieva, že v Únii je potrebné vypracovať sektorové a harmonizované sociálne a environmentálne pravidlá verejného obstarávania, ktoré by uľahčili cezhraničnú účasť a zabezpečenie rovnakých podmienok s konečným cieľom mať povinné a harmonizované systémy v celej EÚ. Mal by sa zriadiť európsky tripartitný výbor zahŕňajúci sociálnych partnerov a organizácie občianskej spoločnosti zameraný na monitorovanie a podporu sociálnych a environmentálnych kritérií v procesoch nákupu v odvetví textilu.

4. Spotrebiteľia a digitalizácia

4.1. EHSV žiada Európsku komisiu, aby pripravila posúdenie vplyvu možných zlepšení v oblasti označovania textílií vyrábaných/predávaných na vnútornom trhu. Je nevyhnutné zabezpečiť spravodlivý prístup spotrebiteľov k informáciám o opraviteľnosti, vysledovateľnosti a digitálnom označení. Výbor sa domnieva, že zavedenie rozsiahlych požiadaviek na označovanie stupňa recyklácie a environmentálnej stopy textilných výrobkov by mohlo predstavovať dôležitý stimul pre spotrebiteľov, aby si vyberali udržateľné textilné výrobky.

4.2. EHSV je presvedčený, že rozsiahla informačná kampaň na európskej úrovni môže pomôcť občanom prijímať informované udržateľné rozhodnutia, pričom by sa spotrebiteľom mali poskytnúť stimuly, aby si vyberali kvalitu namiesto kvantity, napríklad zavedením rozličnej sadzby DPH na udržateľné a neudržateľné výrobky na vnútornom trhu.

4.3. Na monitorovanie dodávateľských reťazcov sú dôležité transparentné a spoločne využívané údaje o výrobkoch, recyklovaných a opätovne použitých zloženinách, likvidácii tovarov, chemických látkach použitých vo výrobnom procese, o sociálnom a pracovnom vplyve výrobných procesov a o environmentálnom vplyve za všetky podniky v danom dodávateľskom reťazci. Vytvorenie otvoreného rámca údajov a zabezpečenie voľného prístupu pre spotrebiteľov, občiansku spoločnosť a sociálnych partnerov má okrem toho zásadný význam pre zlepšenie environmentálnej a sociálnej situácie v textilnom odvetví. EHSV sa domnieva, že je potrebné brať do úvahy aj digitálnu gramotnosť spotrebiteľov a že obsah údajov by sa mal cíliť na všetky zainteresované strany v dodávateľskom reťazci. Je potrebné nájsť správnu rovnováhu medzi potrebou transparentných údajov a ochranou práv na priemyselné vlastníctvo.

4.4. EHSV je znepokojený tým, že len menej ako 1 % textílií na celom svete sa recykluje na nové textílie⁽³⁾, a domnieva sa, že budúci systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu by mal priniesť správne stimuly, ktoré podnikatia recykláciu textilu na ďalší textil namiesto procesov predstieranej obehovosti, ako je napríklad využívanie polyesteru z recyklovaných plastových fliaš.

5. Vzdelávanie a pracovné podmienky

5.1. Výbor poukazuje na to, že by sa mohlo uviesť viac podrobností o sociálnych aspektoch v textilnom odvetví a že by v tejto oblasti uvítal viac iniciatív. Zelená transformácia musí prebiehať súbežne so spravodlivou transformáciou a výbor je sklamaný, že sa neoznámili žiadne ďalšie iniciatívy týkajúce sa sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania.

⁽³⁾ Európska komisia – Stratégia EÚ pre textílie.

5.2. Spravodlivé prerozdelenie pridanej hodnoty v rámci dodávateľských reťazcov a zodpovednejšie výroby predpokladajú konsolidáciu kolektívneho vyjednávaného, obmedzenie atypických foriem zamestnávania a riadnu kontrolu pracovných podmienok. Spolu s transformáciou odvetvia smerom k udržateľnej výrobe a digitálnym technológiám sú nevyhnutne potrební kvalifikovaní pracovníci. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa potreby odvetvia posúvajú k zamestnancom so strednou a vyššou kvalifikáciou.

5.3. Odvetvie čelí vážnemu problému starnutia a mladá generácia nepovažuje pracovné miesta v textilnom priemysle za atraktívne. Väčšinu pracovníkov v odvetví tvoria ženy, čo vytvára väčší sociálny tlak na celý ekosystém. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať aspektom vidieckych regiónov, malým poľnohospodárom a ich úlohe v globálnych dodávateľských reťazcoch. Výbor vyzýva, aby sa vo všetkých členských štátoch realizovali špecifické kampane na podporu pracovných príležitostí v textilnom odvetví, ako aj na spustenie programov financovania zameraných na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu existujúcej pracovnej sily spolu s realizáciou programov odborného vzdelávania a učňovskej prípravy vo všetkých členských štátoch s cieľom vytvárať v textilnom priemysle kvalitné pracovné miesta. Finančné inštitúcie by mali do svojich výkonnostných noriem a zmluvných podmienok financovania zahrnúť sociálnu podmienenosť.

5.4. Naďalej ostáva problémom porušovanie pracovných práv a pracovných podmienok (neistá práca, nízke mzdy, nedostatočná bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, nútená práca), pričom rôzne dobrovoľné iniciatívy (sociálne audity, globálne dohody, kódexy správania) sa ukázali ako nedostatočné. EHSV vyzýva na vybudovanie a upevňovanie kapacít kontrolných inštitúcií, súdržnosť a zblížovanie kontrolných metód a kritérií, odbornú prípravu kontrolórov a spoluprácu so sociálnymi partnermi a občianskou spoločnosťou v EÚ aj mimo nej. Mimoriadne dôležité sú investície do zvýšenia prevádzkovej kapacity sociálnych partnerov na monitorovanie globálnych dohôd, základných práv a práv pracujúcich. Takisto je potrebné inteligentné využívanie finančných prostriedkov politiky súdržnosti s cieľom zníženia rozdielov medzi členskými štátmi a regiónmi v EÚ.

5.5. V kontexte veľmi zložitých a roztrieštených hodnotových reťazcov si cesta k udržateľnosti a sociálnej spravodlivosti vyžaduje vzájomne sa dopĺňajúce prístupy. Asymetrické rozloženie síl a nekalá hospodárska súťaž umožnili vykorisťovanie pracovníkov a výrobný model, ktorý nerešpektuje možnosti životného prostredia. EHSV sa domnieva, že na zabezpečenie riadneho vykonávania stratégie a dodržiavania ľudských práv a práv pracujúcich, ako aj environmentálnej podmienenosti, je potrebný mechanizmus podávania sťažností na európskej úrovni a v každom členskom štáte za účasti organizovanej občianskej spoločnosti, aby sa zabránilo ponižujúcemu vykorisťovaniu pracovníkov.

5.6. EHSV oceňuje nedávne predloženie návrhu smernice o náležitej starostlivosti v oblasti udržateľnosti podnikov (*), domnieva sa, že sú potrebné povinné požiadavky náležitej starostlivosti pre všetky podniky v EÚ s osobitnou podporou pre MSP a vyzýva na zavedenie prísnych opatrení, ktorými by sa zakázali hospodárske vzťahy so subjektmi, ktoré využívajú detskú prácu alebo nedodržiavajú dôstojné pracovné podmienky v súlade so základnými dohovormi MOP. Okrem toho výbor berie na vedomie existujúce obmedzenia v niektorých krajinách týkajúce sa odborovej činnosti a domnieva sa, že tieto obmedzenia viedli k pracovným úrazom, drsným a neľudským pracovným podmienkam, mzdám na úrovni životného minima, nedostatku základných ochranných prostriedkov atď.

5.7. Pracovníkom v textilnom priemysle by sa nemali klásť prekážky, pokiaľ ide o slobodu združovania, právo zakladať odbory alebo vstupovať do nich a zapájať sa do kolektívneho vyjednávaného. Finančné prostriedky EÚ investované do textilného odvetvia na úrovni EÚ by mali v hodnotiacej tabuľke zahŕňať sociálne a environmentálne kritériá financovania projektov. Vzhľadom na osobitné charakteristiky textilného odvetvia EHSV vyzýva na zavedenie špecializovanej iniciatívy EÚ na zlepšenie sociálneho zabezpečenia, pracovných podmienok, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a miezd zameranej striktno na textilný priemysel so zapojením sociálnych partnerov v EÚ aj mimo nej.

6. Financovanie a investície

6.1. Výbor sa domnieva, že posilnenie konkurencieschopnosti a zníženie uhlíkovej stopy európskeho textilného odvetvia závisí od integrovanej a vzájomne prepojenej politiky výrobkov, ktorú sprevádza prísnejšia regulácia, trhové nástroje a stimuly, nové normy a primerané informácie pre spotrebiteľov, výrobcov a ostatné zainteresované strany. Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach môže znížiť riziko úniku uhlíka a zabezpečiť, aby cena dovozu plne zohľadňovala environmentálnu stopu.

(*) Návrh smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a príloha.

6.2. Prechod na nové udržateľné obchodné modely si vyžaduje účinné politiky zamerané na materiály a návrhárstvo, výrobu a distribúciu, rozvoj trhu, využívanie a opakované použitie, zber a recykláciu a musia ho sprevádzať väčšie možnosti financovania a stimuly pre miestnych výrobcov na zmenu výrobných procesov, výskum a zavádzanie nových technológií, zavádzanie udržateľných postupov odpadového hospodárstva a využívanie veľkého množstva dostupných údajov spolu s podporou kultúrnej kreativity. EHSV uznáva úlohu kreatívnych textilných odvetví pri vytváraní inovatívnych riešení, ktoré pozitívne ovplyvňujú ostatné odvetvia a pomáhajú zvyšovať európsku konkurencieschopnosť.

6.3. Závazky v oblasti klímy sa musia uplatňovať na úrovni dodávateľského reťazca, pretože značky nie sú vlastníčkami tovární, v ktorých sa výrobky vyrábajú. Stimuly by sa mali udeľovať aj spoločnostiam, ktoré sú klimaticky neutrálne a využívajú 100 % energie z obnoviteľných zdrojov. Plné využitie vyhradených finančných prostriedkov v rámci nástroja NextGenerationEU môže prispieť k zabezpečeniu strategických investícií, hospodárskeho rastu a dosiahnutiu prosperity a zamestnanosti, najmä v prípade MSP.

6.4. Toto odvetvie potrebuje spoločný európsky rámec a finančnú podporu na výrobu kvalitných, trvácnych a recyklovateľných výrobkov. To možno dosiahnuť veľkými investíciami do výskumu, vývoja a rozsiahlych európskych programov, ktorými sa financuje a podporuje spolupráca veľkých spoločností a MSP, s priamym zapojením sociálnych partnerov, akademickej obce a ďalších zainteresovaných strán.

6.5. Zavedenie systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu musí sprevádzať vytvorenie dostatočného počtu zberných miest vo všetkých regiónoch všetkých členských štátov vrátane vidieckych oblastí. EHSV požaduje osobitné opatrenia určené pre MSP na zvýšenie schopnosti zabezpečovať vysledovateľnosť a transparentnosť na úrovni dodávateľského reťazca a na zabezpečenie adekvátneho prepojenia s výrobcami, pričom osobitnú pozornosť treba venovať mikropodnikom a malým podnikom.

V Bruseli 14. júla 2022

Predsedníčka
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Christa SCHWENG
